

ČARNOGURSKÝ|ULC PRO BONO

4/2015

1. NOVELA OBCHODNÉHO ZÁKONNÍKA

Účelom novely je riešiť otázky spojené predovšetkým s konkurzom a reštrukturalizáciou. Novelou by sa malo zamedziť poškodzovaniu veriteľov v rámci konkurzného a reštrukturalizačného konania a posilniť zodpovednosť za podnikanie. Novela okrem iného zavádza register diskvalifikácií.

2. DOHODA O HMOTNEJ ZODPOVEDNOSTI ZAMESTNANCA

Zamestnanec je na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zodpovedný za schodok vzniknutý na zverených hodnotách. Ak sa zamestnanec nevyviní, zamestnávateľ má nárok na náhradu škody. Dohoda o hmotnej zodpovednosti je špecifickým druhom zmluvy. S podmienkami jej uzavretia, platnosti a s nárokmi zamestnávateľa pri vzniku schodku Vás oboznámime v našom článku.

3. REVÍZOR A JEHO OPRÁVNENIA

Pri cestovaní verejným dopravným prostriedkom sa s istotou už každý stretol s revízorom. Dovoľte, aby sme Vás v našom článku oboznámili so základnými právnymi otázkami, týkajúcimi sa výkonu činnosti revízora a jeho kontrolnej činnosti.

4. OMYL V PÍSANÍ KÚPNEJ CENY

Pri písaní ceny v kúpnej zmluve uzavretej podľa Občianskeho zákonníka môže dôjsť k omylu. Omyl v písaní kúpnej ceny môže byť napríklad pri rozdielnom uvedení kúpnej ceny číslom a slovné, alebo vo výške kúpnej ceny. Omyl v písaní kúpnej ceny však sám osebe nezakladá neplatnosť kúpnej zmluvy.

5. ZÁKON O REGISTRII ADRIES

Nový zákon o registri adries vytvára legislatívny rámec pre zriadenie registra adries ako informačného systému verejnej správy, evidujúceho adresy a adresné body bytových a nebytových budov, ako referenčných údajov, teda údajov o ktorých vierohodnosti nemožno pochybovať, pretože vznikajú zo základných evidencií orgánov, ktoré ich budú poskytovať registru adries.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - NOVELA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Návrh novely školského zákona sa dotýka viacerých oblastí školského vzdelávania. Podľa návrhu by sa mali využiť vzdelávacie štandardy ako učebné osnovy, umožnilo by sa spájanie viacerých ročníkov tried prvého stupňa základnej školy, aby školám nehrozil ich zánik, alebo by sa zaviedla povinná podmienka úspešného vykonania rozdielovej skúšky pri prestupe žiaka do inej strednej školy.

NOVELA OBCHODNÉHO ZÁKONNÍKA

Zákonom č. 87/2015 Z. z. (ďalej len „novela“) sa novelizuje zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník a menia a dopĺňajú niektoré zákony. Väčšina ustanovení novely nadobudne účinnosť dňa 1. januára 2016, na ustanovenia s odlišnou účinnosťou Vás upozorníme v článku.

Register diskvalifikácií

Doplnené ustanovenie § 13a upraví zákonný predpoklad pre vznik registra diskvalifikácií. Podľa uvedeného ustanovenia môže súd rozhodnutím určiť, že po dobu uvedenú v rozhodnutí súdu, alebo na základe rozhodnutia súdu po dobu troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia (ďalej len „rozhodnutie o vylúčení“), fyzická osoba nesmie vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu alebo člena dozorného orgánu v obchodnej spoločnosti alebo družstve (ďalej len „vylúčený zástupca“). Uvedené bude platiť aj pre pôsobenie vo funkcii vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo vo funkcii prokuristu. Právoplatnosťou rozhodnutia o vylúčení prestane vylúčený zástupca zastávať funkcie vo všetkých obchodných spoločnostiach a družstvách. Vylúčený zástupca bude povinný oznámiť svoje vylúčenie bez zbytočného odkladu obchodným spoločnostiam alebo družstvám, ktoré sú tým dotknuté.

Ak bude osoba konať ako vylúčený zástupca, a to osobne alebo prostredníctvom iných osôb, vyhlási veriteľovi, že ho uspokojí, ak jeho nároky neuspokojí obchodná spoločnosť alebo družstvo, v mene alebo na účet ktorého koná. V takom prípade sa práva a povinnosti vylúčeného zástupcu budú spravovať podľa ustanovení o ručení.

Transakcie s konfliktom záujmov

Pravidlá pre transakcie s konfliktom záujmov upravené ustanovením § 59a budú po novele platiť len pre akciové spoločnosti. Pre spoločnosti s ručením obmedzeným sa novým odsekom 7 v ustanovení § 59a zavedie zákaz vrátenia vkladu. Podľa uvedeného ustanovenia sa hodnota plnenia poskytnutého podľa zmluvy, ktorá nenadobudla účinnosť, musí obchodnej spoločnosti vrátiť pod-

ľa zásad o bezdôvodnom obohatení, pričom členovia štatutárneho orgánu, ktorí vykonávali funkciu v čase jeho poskytnutia, budú ručiť spoločne a nerozdielne za jeho vrátenie. Súčasne s nimi budú za vrátenie ručiť aj osoby, ktoré vykonávali funkciu člena štatutárneho orgánu v období, v ktorom obchodná spoločnosť nárok na vrátenie plnenia neuplatňovala a o tejto povinnosti s prihliadnutím na všetky okolnosti vedeli alebo mohli vedieť. Doplnený odsek 7 v ustanovení § 59a bude účinný odo dňa 1. júla 2015.

Podľa nového znenia ustanovenia § 60 sa už nebudú musieť peňažné vklady splatené pred vznikom obchodnej spoločnosti (ďalej len „spoločnosť“) vkladať na osobitný samostatný účet. Uvedená zmena by mala znížiť administratívnu záťaž pri zakladaní spoločností.

Precizovanie vzdania sa funkcie člena štatutárneho orgánu upravuje doplnené ustanovenie § 66 ods. 2. Po novele, ak nedôjde k vzdaniu sa funkcie na zasadnutí orgánu spoločnosti, ktorý je oprávnený vymenovať alebo zvoliť nového člena orgánu, vzdanie sa funkcie bude musieť byť písomné a listina s týmto obsahom musí byť vlastnoručne podpísaná v prítomnosti notára alebo ním povereného zamestnanca.

Najdôležitejšou zmenou, ktorú zavedie novela, je úprava krízy spoločnosti ustanoveniami § 67a až 67k. Spoločnosť bude po novom v kríze, ak je v úpadku alebo jej úpadok hrozí.

Spoločnosti bude hroziť úpadok, ak pomer vlastného imania a záväzkov bude menej ako (1) 4 ku 100 v roku 2016, (2) 6 ku 100 v roku 2017 a (3) 8 ku 100 v roku 2018 a nasledujúcich rokoch. Štatutárny orgán spoločnosti, ktorý zistí alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti mohol zistiť, že spoločnosť je v kríze, bude povinný v súlade s požiadavkami potrebnej odbornej alebo náležitej starostlivosti urobiť všetko, čo by v obdobnej situácii urobila iná rozumne starostlivá osoba v obdobnom postavení na jej prekonanie.

Kríza obchodnej spoločnosti

Za spoločnosť v kríze sa bude považovať **len spoločnosť s ručením obmedzeným, akciová spoločnosť a komanditná spoločnosť, ktorej komplementárom nie je žiadna fyzická osoba.**

Banka, inštitúcia elektronických peňazí, poisťovňa, zaistovňa, zdravotná poisťovňa, správcovská spoločnosť, obchodník s cennými papiermi, burza cenných papierov a centrálny depozitár cenných papierov **nebude považovaná za spoločnosť v kríze** podľa predmetných ustanovení.

Plnenie nahradzujúce vlastné zdroje

Úver alebo obdobné plnenie, ktoré mu hospodársky zodpovedá, poskytnuté spoločnosti v kríze, sa bude považovať za **plnenie nahradzujúce vlastné zdroje** jej financovania podľa osobitného predpisu. Rovnako to bude platiť aj pre plnenie poskytnuté spoločnosti pred krízou, ktorého splatnosť bola počas krízy odložená alebo predĺžená.

Za **plnenie nahradzujúce vlastné zdroje** sa bude považovať plnenie, ktoré poskytne **(1)** člen štatutárneho orgánu, zamestnancom v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu, prokuristom, vedúcim organizačnej zložky podniku, členom dozornej rady, **(2)** ten, kto má priamy alebo nepriamy podiel predstavujúci aspoň 5 % na základnom imaní spoločnosti alebo hlasovacích právach v spoločnosti alebo má možnosť uplatňovať vplyv na riadenie spoločnosti, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu, **(3)** tichý spoločník, **(4)** osoba blízka osobám podľa bodov 1, 2 alebo 3, **alebo (5)** osoba konajúca na účet osôb podľa bodov 1, 2 alebo 3.

Na účely určenia plnenia nahradzujúceho vlastné zdroje sa **nebudú zohľadňovať podiely podľa osobitných predpisov** o kolektívnom investovaní, o neinvestičných fondoch, o starobnom dôchodkovom sporení, o doplnkovom dôchodkovom sporení a o dlhopisoch. Ak sa nepreukáže opak, bude sa predpokladať, že plnenie nahradzujúce vlastné zdroje poskytnuté osobou, pri ktorej nie je možné zistiť konečného užívateľa výhod podľa osobitného predpisu, bolo poskytnuté niektorou z uvedených osôb. Ak uvedené osoby počas krízy za-

bezpečia záväzok spoločnosti voči veriteľovi ručením, zálohom alebo inou zábezpekou, **môže sa veriteľ uspokojiť z takejto zábezpeky** bez toho, aby svoje právo musel najprv uplatňovať voči spoločnosti. Podľa doplneného **ustanovenia § 121 ods. 2** sa bude môcť poskytnúť úver alebo obdobné plnenie, len ak ho uvedená osoba poskytne **inak ako finančnými prostriedkami v hotovosti.**

Plnením nahradzujúcim vlastné zdroje **nebude (1)** plnenie alebo zábezpeka poskytnutá spoločnosti počas krízy za účelom jej prekonania podľa reštrukturalizačného plánu, **(2)** poskytnutie peňažných prostriedkov spoločnosti na dobu nepresahujúcu 60 dní; to nebude platiť, ak budú poskytnuté opakovane, **(3)** odklad splatnosti záväzku z dodania tovaru alebo poskytnutia služby na dobu nepresahujúcu šesť mesiacov; to nebude platiť, ak bude odklad poskytnutý spoločnosti opakovane **a (4)** bezodplatné poskytnutie veci, práva alebo inej majetkovej hodnoty spoločnosti.

Plnenie nahradzujúce vlastné zdroje spolu s príslušenstvom a zmluvnou pokutou **nebude možné vrátiť**, ak bude spoločnosť v kríze, alebo ak by sa v dôsledku toho do krízy dostala. Lehoty na vrátenie plnenia nahradzujúceho vlastné zdroje počas tohto obdobia nebudú plynúť. Nárok na vrátenie plnenia nahradzujúceho vlastné zdroje bude možné uplatniť ako **pohľadávku v konkurze alebo v reštrukturalizácii**. Ak by sa napriek zákazu vrátenia plnenie nahradzujúce vlastné zdroje vrátilo, bude sa musieť plnenie vrátiť späť spoločnosti. Bude sa to vzťahovať aj na prípady, ak k vráteniu došlo započítaním, speňažením zálohu, exekúciou alebo obdobným spôsobom. Za vrátenie budú zodpovední **spoločne a nerozdielne členovia štatutárneho orgánu**, ktorí vykonávali funkciu v čase poskytnutia plnenia v rozpore so zákazom vrátenia a tí, ktorí vykonávali funkciu člena štatutárneho orgánu v období, v ktorom spoločnosť nárok na vrátenie plnenia neuplatňovala, a o tejto povinnosti s prihladením na všetky okolnosti vedeli alebo mohli vedieť.

Ak veriteľ počas krízy spoločnosti, alebo do vyhlásenia konkurzu alebo povolenia reštrukturalizácie **poskytne spoločnosti**

	úver alebo obdobné plnenie a v čase vzniku záväzku spoločnosti o jej kríze vedel, alebo z poslednej zverejnenej účtovnej závierky mohol vedieť, bude môcť svoj nárok na zabezpečený majetok spoločnosti uspokojiť iba v rozsahu, ktorý pripadá na rozdiel medzi výškou pohľadávky a hodnotou zábezpeky.	gistrového súdu pred zápisom člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu preveriť v registri diskvalifikácií, či osoba, ktorá sa má zapísať, nie je vylúčená. Súd bude tiež povinný aj bez návrhu vykonať výmaz zapísaného člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu v obchodnej spoločnosti alebo v družstve, ktorý je vylúčený. Potvrdenie o vykonaní výmazu a výpis z obchodného registra bude súd povinný doručiť zapísanej osobe. Uvedené zmeny nadobudnú účinnosť dňom 1. januára 2016.	Nové povinnosti súdu vzhľadom na zavedenie registra diskvalifikácií
Súvisiace novelizácie	V súvislosti s novelou Obchodného zákonníka boli novelizované aj súvisiace právne predpisy, a to zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri, zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch, zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní, zákon č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu.	Príslušný na vedenie registra kvalifikácií bude odo dňa 1. januára 2016 podľa ustanovenia § 8a zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky Okresný súd v Žiline.	Príslušnosť súdu na vedenie registra diskvalifikácií
Definícia rozhodnutia o vylúčení	Doplneným ustanovením § 61 ods. 10 bude upravené, že právoplatný rozsudok ukladajúci trest zákazu činnosti vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu je po dobu výkonu trestu rozhodnutím o vylúčení podľa predpisov obchodného práva. Uvedená zmena bude účinná dňom 1. januára 2016.	Vedenie registra diskvalifikácií bude upravené ustanoveniami § 82i až 82k zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Podľa uvedenej právnej úpravy sa budú v registri diskvalifikácií evidovať údaje o fyzických osobách, o ktorých bolo rozhodnutím o vylúčení určené, že nesmú vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu. Údaje z registra diskvalifikácií budú súčasťou centrálného informačného systému. Z registra diskvalifikácií sa na základe žiadosti po splnení poplatkovej povinnosti bude vydávať osvedčenie o tom, či o žiadateľovi v registri diskvalifikácií určitý záznam je alebo nie je.	Právna úprava registra diskvalifikácií
Súdny poplatok za vyhotovenie úradného osvedčenia	Novelou zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov bude zavedený nový poplatok za vyhotovenie úradného osvedčenia o skutočnostiach známych zo súdnych spisov a spisov bývalých štátnych notárstiev a za vydanie osvedčenia o tom, či o žiadateľovi v registri diskvalifikácií určitý záznam je alebo nie je za každú aj začatú stranu 2,50 Eura. Uvedený poplatok bude zakotvený v prílohe Sadzobník súdnych poplatkov v II. časti položka 24a, účinnosť nadobudne dňom 1. januára 2016. Novela zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri zakotví povinnosť re-	Súd, ktorého rozhodnutie v prvom stupni je rozhodnutím o vylúčení, bude povinný bezodkladne zaslať súdu s agendou registra diskvalifikácií (Okresnému súdu v Žiline) diskvalifikačný list a rovnopis právoplatného rozhodnutia o vylúčení. Údaje z diskvalifikačného listu sa zapíšu bezodkladne do registra dis-	

kvalifikácií. Výpis z registra diskvalifikácií sa odošle bezodkladne súdom, ktoré vedú obchodný register, v ktorom je vylúčený zástupca zapísaný. Zmeny zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch budú účinné dňom 1. januára 2016.

Novela zákona o konkurze a reštrukturalizácií

Novela tiež priniesla zmeny v **zákone č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii**. Vzhľadom na rozsiahlosť zmien Vás oboznámime s najdôležitejšími zmenami. Jednou zo zmien bude zmena týkajúca sa **porušenia povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas**.

Podľa doplneného znenia **ustanovenia § 11 ods. 2** bude platiť pre prípady porušenia povinnosti, **povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas ak sa medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným alebo akciovou spoločnosťou a osobou povinnou podať návrh na vyhlásenie konkurzu v jej mene, dojednala zmluvná pokuta vo výške rovnakej ako je polovica najnižšej hodnoty základného imania pre akciovú spoločnosť**.

Vzniku tohto nároku nebude brániť, ak je dlžník právnym nástupcom spoločnosti, ktorá bola zrušená bez likvidácie. Dohoda medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným alebo akciovou spoločnosťou a osobou povinnou podať návrh na vyhlásenie konkurzu v jej mene, ktorá vylučuje alebo obmedzuje vznik nároku na zmluvnú pokutu, bude **zakázaná**.

Spoločenská zmluva ani statuty nebudú môcť obmedziť alebo vylúčiť vznik nároku na jej zaplatenie. Spoločnosť sa nebude môcť nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty **vzdať alebo uzatvoriť ohľadom tohto nároku dohodu o urovaní**, nebude sa pripúšťať započítanie, ani iný spôsob vyrovnania. Vznik nároku na zmluvnú pokutu sa nebude dotýkať oprávnenia požadovať náhradu škody presahujúcu zmluvnú pokutu. Uvedené zmeny nadobudnú **účinnosť dňom 1. januára 2016**.

Rozšírili sa podmienky na **odporúčenie reštrukturalizácie dlžníka správcom**.

Podľa doplnených **ustanovení § 109 ods. 3 písm. c) a d)** môže správca po novom odporučiť reštrukturalizáciu dlžníka, okrem súčasných podmienok, aj ak **(1) účtovné závierky dlžníka poskytujú verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii dlžníka a (2) od skončenia ostatnej reštrukturalizácie dlžníka alebo jeho právneho predchodcu uplynuli aspoň dva roky**.

Ďalšou dôležitou zmenou je právna úprava zakotvená doplneným **ustanovením § 155a**. Podľa uvedeného ustanovenia dlžník alebo preberajúca osoba nemôže po skončení reštrukturalizácie medzi svojich členov **rozdeliť zisk alebo iné vlastné zdroje skôr** ako dôjde k uspokojeniu pohľadávok veriteľov skupiny pre nezabezpečené pohľadávky do výšky ich zistených pohľadávok. Na uvedené účely pôvodná **pohľadávka do výšky 50 % nezaniká** a vo zvyšnej časti sa má za to, že je iným majetkovým právom veriteľa byť uspokojený v rozsahu zisku alebo iných vlastných zdrojov. Pohľadávka podľa predchádzajúcej vety je **do splnenia plánu alebo do neúčinnosti plánu nevymáhateľná**. Uvedená právna úprava sa nepoužije na veriteľov skupiny pre nezabezpečené pohľadávky vytvorenej podľa **ustanovenia § 137 ods. 5**. Plnenie poskytnuté veriteľom podľa uvedenej právnej úpravy nad rozsah určený plánom sa nepovažuje za bezdôvodné obohatenie. Uvedená právna úprava platí aj pre právnych nástupcov dlžníka alebo preberajúcej osoby.

S účinnosťou **odo dňa 29. apríla 2015** sa **verejného obstarávania** nemôžu zúčastniť ani spoločnosti u ktorých **bola povolená reštrukturalizácia**. Uvedený zákaz bol zavedený novelou **zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní**. Zúčastniť sa verejného obstarávania nemôžu spoločnosti, v čase od povolenia reštrukturalizácie do jej skončenia. Začaté konania vo verejnom obstarávaní sa dokončia podľa právnej úpravy **účinnnej do 28. apríla 2015**.

Zúženie účastníkov verejného obstarávania

DOHODA O HMOTNEJ ZODPOVEDNOSTI ZAMESTNANCA

Zodpovednosť zamestnanca za spôsobenú škodu

Zodpovednosť zamestnanca za spôsobenú škodu je upravená viacerými ustanoveniami [zákona č. 311/2011 Z. z. Zákonníka práce](#). Zákonník práce upravuje (1) všeobecnú zodpovednosť zamestnanca za škodu (§ 179 až 181), (2) zodpovednosť zamestnanca za schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať (§ 182 až 184) a (3) zodpovednosť zamestnanca za stratu zverených predmetov (§ 185). Témou tohto článku bude zodpovednosť zamestnanca za schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zamestnanca (ďalej len „dohoda o hmotnej zodpovednosti“ alebo „dohoda“).

Zodpovednosť zamestnanca za schodok

Zodpovednosť zamestnanca za schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať upravujú [ustanovenia § 182 až 184 Zákonníka práce](#). Podmienkou vzniku zodpovednosti podľa uvedených ustanovení je (1) spôsobilosť zamestnanca, (2) uzavretie dohody o hmotnej zodpovednosti zamestnanca a (3) vznik schodku. Postupne si vysvetlíme uvedené podmienky vzniku zodpovednosti zamestnanca.

Spôsobilosť

Pri posudzovaní zodpovednosti zamestnanca sa posudzuje tzv. [deliktuálna zodpovednosť a domnienka zavinenia](#). Deliktuálnu zodpovednosť upravuje [ustanovenie § 8 až 10 Občianskeho zákonníka](#). Podľa uvedených ustanovení je fyzická osoba deliktuálne spôsobilá, ak (1) dosiahla plnoletosť, teda dosiahla 18. rok veku, výnimočne aj uzavretím manželstva po dosiahnutí 16. roku veku a (2) súd neobmedzil alebo nezbažil fyzickú osobu spôsobilosti na právne úkony. Uvedené podmienky musia byť [splnené kumulatívne](#), teda nesplnenie čo len jednej z uvedených podmienok zakladá vylúčenie zodpovednosti zamestnanca za spôsobenú škodu.

[Domnienka zavinenia](#) zamestnanca znamená, že sa predpokladá, že zamestnanec spôsobil škodu. Na rozdiel od všeobecnej zodpovednosti zamestnan-

ca za škodu, zamestnávateľ nie je pri zodpovednosti zamestnanca podľa [ustanovení § 182 až 184 Zákonníka práce](#) povinný preukázať zavinenie. Stačí, ak zamestnávateľ dokáže existenciu dohody o hmotnej zodpovednosti zamestnanca a schodok na zverených hodnotách. Ak sa chce zamestnanec zbaviť zodpovednosti, musí sa exulpovať, vyvinieť. [Ustanovenie § 182 ods. 3 Zákonníka práce](#) upravuje, že zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak [preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia](#). Ak zamestnanec nepreukáže svoju nevinu, má sa za to, že škodu spôsobil zamestnanec a je za spôsobenú škodu, teda schodok, zodpovedný.

Ďalšou podmienkou zodpovednosti zamestnanca je [uzavretie dohody o hmotnej zodpovednosti](#). [Ustanovenie § 182 ods. 2 Zákonníka práce](#) zakotvuje obligatórnu [písomnú formu dohody](#). Ak dohoda nie je uzatvorená písomne, je [neplatná](#). Dohoda sa zväčša uzatvára v dvoch rovnopisoch, jeden sa odovzdáva zamestnancovi a druhý rovnopis zostáva zamestnávateľovi, ktorý ho založí do personálneho spisu zamestnanca. Predmetom dohody sú [predmety určené na obeh alebo obrat](#). Ide o [zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty](#). Nepatria sem predmety, ktoré síce zamestnanec používa, ale nie sú určené na obeh alebo obrat, napríklad motorové vozidlá alebo inventárne predmety. Predmety, ktoré sú predmetom dohody, musia byť [zamestnancovi zverené](#). Zverenie znamená, že zamestnávateľ musí zamestnancovi predmety riadne odovzdať a umožniť mu, aby sa o predmety mohol starať a mohol ich zabezpečiť proti zásahu inej osoby. Zverené hodnoty môže zamestnanec napríklad uzamknúť do skladu, avšak k skladu musí mať prístup len zamestnanec. Ak by mala do skladu prístup aj iná osoba, nebola by dodržaná podmienka výlučnej dispozície zamestnanca s predmetmi, čo by mohlo viesť až k exkulpácii zamestnanca zo spôsobenej škody.

Dohoda o hmotnej zodpovednosti

Zákonník práce v [ustanovení § 182 ods. 1](#) pripúšťa aj **spoločnú hmotnú zodpovednosť**. Spoločnú hmotnú zodpovednosť môže zamestnávateľ so zamestnancom dohodnúť v dohodách o hmotnej zodpovednosti, ak **bude pracovať na pracovisku s viacerými zamestnancami**, ktorí uzatvorili dohodu o hmotnej zodpovednosti. Pri spoločnej hmotnej zodpovednosti zamestnanci **zodpovedajú za schodok spoločne**. Nedostatky, ktoré by vznikli v pracovných podmienkach zamestnancov so spoločnou hmotnou súvislosťou s tým, že bol na ich pracovisko zaradený iný zamestnanec alebo iný vedúci, prípadne zástupca vedúceho, alebo s tým, že niektorý zo zamestnancov od dohody o hmotnej zodpovednosti odstúpil, je zamestnávateľ povinný **odstrániť bez zbytočného odkladu**.

Vznik schodku Jednou z podmienok zodpovednosti zamestnanca je **vznik schodku**. Schodok je **účtovný rozdiel** medzi stavom zverených hodnôt a údajmi účtovnej evidencie. Skutočný stav pritom musí byť nižší ako účtovný stav. Pri schodku teda musí zverený predmet chýbať, pričom zamestnanec je povinný zamestnávateľovi nahradiť skutočnú škodu. Škodu môže nahradiť v peniazoch, alebo uvedením do predchádzajúceho stavu. Ak by bol predmet poškodený, nejde o schodok a zamestnanec by bol zodpovedný za vzniknutú škodu podľa všeobecných ustanovení o škode. V takom prípade však podľa [ustanovenia § 186 ods. 2](#) Zákonníka práce nie je zodpovedný za vzniknutú škodu v celom rozsahu, ale len **do výšky trojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku**. Týka sa to však len náhrady škody spôsobenej z nedbanlivosti, ak by zamestnanec poškodil predmety úmyselne, je **zodpovedný v plnej výške hodnoty predmetu**.

Inventarizácia Schodok sa **zistuje inventarizáciou**. Inventarizácia sa podľa [ustanovenia § 184](#) Zákonníka práce musí vykonať pri (1) uzatvorení dohody o hmotnej zodpovednosti, (2) zániku dohody o hmotnej zodpovednosti, (3) preradení zamestnanca na inú prácu alebo na iné pracovisko, (4) preložení zamestnanca a (5) skončení pracovného pomeru.

Na pracoviskách, kde pracujú zamestnanci so spoločnou hmotnou zodpoved-

nosťou, sa musí inventarizácia vykonať pri uzatvorení dohody o hmotnej zodpovednosti so všetkými spoločne zodpovednými zamestnancami (1) pri skončení všetkých týchto dohód, (2) pri preradení na inú prácu alebo preložení všetkých spoločne zodpovedných zamestnancov, (3) pri zmene vo funkcii vedúceho alebo jeho zástupcu a (4) na žiadosť ktoréhokoľvek zo spoločne zodpovedných zamestnancov pri zmene v ich kolektíve.

Ak zamestnanec so spoločnou hmotnou zodpovednosťou, ktorého pracovný pomer sa skončil alebo ktorý bol preradený na inú prácu alebo iné pracovisko, alebo bol preložený, zároveň nepožiada o vykonanie inventarizácie, zodpovedá za prípadný **schodok zistený najbližšou inventarizáciou** na jeho predchádzajúcom pracovisku. Ak zamestnanec, ktorý sa zaraďuje na pracovisko, kde pracujú zamestnanci so spoločnou hmotnou zodpovednosťou zároveň nepožiada o vykonanie inventarizácie, zodpovedá, ak od dohody o hmotnej zodpovednosti neodstúpil, za prípadný schodok zistený najbližšou inventarizáciou.

Odstúpenie od dohody o hmotnej zodpovednosti a jej zánik upravuje [ustanovenie § 183](#) Zákonníka práce. Zamestnanec môže **od dohody o hmotnej zodpovednosti odstúpiť**, ak (1) sa preraduje na inú prácu, (2) sa zaraďuje na iné pracovisko, (3) sa prekladá, alebo (4) zamestnávateľ v čase do jedného mesiaca po tom, čo dostal jeho písomné upozornenie, neodstráni nedostatky v pracovných podmienkach, ktoré bránia riadnemu hospodáreniu so zverenými hodnotami. **Pri spoločnej hmotnej zodpovednosti** môže zamestnanec od dohody odstúpiť, ak je na pracovisko zaradený iný zamestnanec alebo ustanovený iný vedúci, prípadne jeho zástupca. Odstúpenie sa musí **oznámiť zamestnávateľovi písomne**. Dohoda o hmotnej zodpovednosti **zaniká dňom skončenia pracovného pomeru alebo dňom odstúpenia od tejto dohody**.

Vznikom schodku vzniká **nárok zamestnávateľa na náhradu škody**. Ak je v dohode určená lehota na vrátenie zverených predmetov, nárok zamestnávateľa na náhradu škody vzniká až uplynutím

Odstúpenie od dohody o hmotnej zodpovednosti zamestnanca a jej zánik

Premiľčacia doba

dohodnutej lehoty. Vznikom nároku za-
mestnávateľa na náhradu škody začína
plynúť **dvojročná premlčacia lehota po-
dľa ustanovenia § 106 Občianskeho zá-
konníka**. Nakoľko ide o premlčaciu dobu,

nárok aj po uplynutí premlčacej doby
nezaniká. Ak však pri súdnom spore za-
mestnanec namietne premlčaciu dobu,
zamestnávateľ nemôže účinne uplatniť
svoje právo na súde.

REVÍZOR A JEHO OPRÁVNENIA

Postavenie revízora a jeho oprávnenia
upravuje **zákon č. 56/2012 Z. z. o cest-
nej doprave** (ďalej len „zákon o cest-
nej doprave“). Revízor je **zamestnanec
dopravcu** oprávnený kontrolovať ces-
tovné lístky a má tiež ďalšie oprávne-
nia zakotvené v zákone o cestnej do-
prave. Najprv si uvedieme na základe
akého právneho vzťahu cestujúci vyu-
žíva cestovanie v dopravnom prostried-
ku hromadnej dopravy. Uvedené sku-
točnosti sú potrebné na porozumenie,
čo je revízor oprávnený kontrolovať.

Zmluva o preprave osôb

Cestovanie vo verejnej hromadnej do-
prave prebieha na základe zmluvy o pre-
prave osôb, ktorá sa uzatvára medzi
dopravcom a cestujúcim. Spôsob uza-
vretia a platnosť zmluvy o preprave
osôb je dopravca povinný podľa **usta-
novenia § 4 ods. 1 písm. b)** zákona
o cestnej doprave uviesť v prepravnom
poriadku. **Ustanovenie § 4** upravuje aj
ďalšie povinné informácie, ktoré je
dopravca povinný upraviť v prepravnom
poriadku. Ide napríklad o **(1)** práva
a povinnosti dopravcu, najmä rozsah
zodpovednosti za spôsobenú škodu, **(2)**
spôsob rezervácie a predaja cestov-
ných lístkov, **(3)** rozsah práv a povin-
ností cestujúcich pred začatím prepra-
vy, počas prepravy a bezprostredne po
skončení prepravy, alebo **(4)** postup pri
kontrole cestovných lístkov v pravidel-
nej doprave, práva a povinnosti revízo-
rov a spôsob sankcionovania cestujúcich
bez platného cestovného lístka a vymá-
hania cestovného. Uvedený výpočet je
len demonštratívny, taxatívny výpočet
údajov povinne uvedených v preprav-
nom poriadku je upravený **ustanove-
ním § 4** zákona o cestnej doprave.

Prepravný poriadok je dopravca povin-
ný **zverejniť na svojom webovom sídle
a iným vhodným spôsobom**. Ak v pre-
pravnom poriadku nie je uvedený deň
začiatku platnosti, prepravný poriadok

je platný odo dňa jeho zverejnenia na
webovom sídle. Zverejnený prepravný
poriadok je **súčasťou návrhu dopravcu
na uzavretie prepravnej zmluvy** a po
jej uzatvorení je jeho obsah súčasťou
zmluvných práv a povinností účastní-
kov zmluvy.

Zmluva o preprave osôb sa **uzatvára po-
dľa ustanovenia § 760 až 764 Občianske-
ho zákonníka**. Zmluva je **uzavretá na-
stúpením do dopravného prostriedku**,
ak je cestujúci držiteľom predplatného
cestovného lístku alebo **označením zakú-
peného cestovného lístku** v dopravnom
prostriedku. Potvrdením o uzatvorení
zmluvy o preprave osôb a o zaplatení
cestovného lístku je podľa **ustanovenia
§ 16 ods. 1** zákona o cestnej doprave
cestovný lístok v papierovej podobe
alebo v elektronickej podobe.

Revízor ako zamestnanec dopravcu má
viacero oprávnení. Podľa **ustanovenia
§ 12 ods. 1 a ods. 2** zákona o cestnej
doprave je revízor oprávnený **(1)** dávať
pokyny a príkazy cestujúcim na účel
zaistenia ich bezpečnosti alebo bezpeč-
nosti a plynulosti cestnej premávky,
ktorí sú povinní ich uposlúchnuť, **(2)**
vylúčiť z prepravy cestujúceho, ktorý
napriek upozorneniu neuposlúchne po-
kyn alebo príkaz podľa bodu 1, poruší
povinnosť podľa prepravného poriadku,
neoprávnené sa zdržiava v autobuse,
svojím správaním ohrozuje bezpečnosť
prepravy, narúša pokojnú a pohodlnú
jazdu autobusu, znečistí autobus alebo
obťažuje cestujúcich, ako aj osobu ne-
spôsobilú na prepravu podľa preprav-
ného poriadku, **(3)** uložiť cestujúcemu,
ktorý sa nepreukáže platným cestov-
ným lístkom, povinnosť zaplatiť ces-
tovné a sankčnú úhradu, alebo preuká-
zať svoju totožnosť a poskytnúť údaje
potrebné na vymáhanie cestovného
a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2,
(4) vylúčiť z prepravy cestovnú batoži-

Oprávnenia revízora

nu, príručnú batožinu cestujúceho alebo jeho živé spoločenské zvierá, ak sú prekážkou bezpečnej prepravy alebo pokojnej a pohodlnej prepravy, najmä ak obťažujú cestujúcich alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä obsaditeľnosť autobusu.

Povinnosti cestujúceho

Povinnosti cestujúceho sú upravené v **ustanovení § 14** zákona o cestnej doprave. Podľa uvedeného ustanovenia je cestujúci povinný **(1)** správať sa tak, aby neohrozil bezpečnosť prepravy, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodil autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečistil autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu, **(2)** poslúchnuť pokyn alebo príkaz člena osádky autobusu alebo iného oprávneného zamestnanca dopravcu na zaistenie bezpečnosti cestujúcich a bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, **(3)** nastúpiť do autobusu a vystúpiť z neho na zastávke, keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastúpiť alebo vystúpiť mimo zastávky možno len na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu a **(4)** zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

Priestupky

Cestujúci sa môže svojim konaním dopustiť priestupku podľa **ustanovenia § 49** zákona o cestnej doprave. Revízor môže v blokovanom konaní prejednať priestupky podľa **ustanovenia § 49 ods. 1 písm. f) až h)** zákona o cestnej doprave, a to ak cestujúci **(1)** narúša bezpečnosť, pokojnú a pohodlnú prepravu cestujúcich, najmä obťažovaním cestujúcich alebo osádky vozidla neprimeraným hlukom alebo zápachom, prepravou nevhodnej príručnej batožiny alebo zvieratá, alebo znečistí autobus alebo autokar, **(2)** neuposlúchne počas prepravy pokyn alebo príkaz vodiča alebo iného člena osádky vozidla, revízora alebo dispečera na zaistenie bezpečnosti cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a **(3)** neoprávnené sa zdržiava v prevádzkových priestoroch dopravcu, ktoré nie sú určené cestujúcim alebo verejnosti, alebo vo vozidle, ktoré nevykonáva cestnú do-

pravu, a neuposlúchne výzvu na ich opustenie. Za uvedené priestupky môže revízor uložiť pokutu v blokovanom konaní **do výšky 500 Eur**.

Špecifickou otázkou je otázka **nezaplatenia cestovného cestujúcim**. Nezaplatenie cestovného nie je priestupkom, ide o porušenie zmluvných podmienok dohodnutých v zmluve o preprave. Ak sa cestujúci pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke nepreukáže revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je **podľa ustanovenia § 14 ods. 2** zákona o cestnej doprave povinný na mieste zaplatiť **cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify**. Výšku tarify a spôsob úhrady upravuje cestovný poriadok. Ak ich cestujúci nezaplatí je **povinný poskytnúť identifikačné údaje** na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti, pri maloletom sa zisťujú identifikačné údaje aj o jeho zákonnom zástupcovi.

Porušenie povinnosti cestujúceho preukázať identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady **nie je priestupkom**, ani sa s uvedeným porušením **neviaže žiadna sankcia**. Z uvedeného vyplýva, že cestujúci síce má povinnosť preukázať identifikačné údaje, avšak dopravca nemá oprávnenie sankcionovať nedodržanie uvedenej povinnosti. Nakoľko nejde o priestupok ani o trestný čin, revízor ani iná osoba **nie je oprávnená obmedzovať osobnú slobodu cestujúceho**. Ak cestujúci chce vystúpiť z vozidla, revízor nie je oprávnený mu v tom zabrániť. Bežnou je však prax, že revízor alebo pracovník bezpečnostnej služby zabráni cestujúcemu v opustení dopraveného priestriedku. Podľa nášho právneho názoru na takéto konanie nemá revízor ani pracovník bezpečnostnej služby oprávnenie a uvedeným konaním by sa mohol dopustiť aj trestného činu **obmedzovania osobnej slobody** podľa **ustanovenia § 183 Trestného zákona**.

Pri uvedených situáciách je bežná prax privolania **príslušníka Policajného zboru** na zistenie totožnosti cestujúceho.

Oprávnenia revízora pri nezaplatení cestovného

Policajt však síce je oprávnený podľa [ustanovenia § 18 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore](#) požadovať preukázanie totožnosti, avšak len pre účely plnenia úloh podľa zákona o Policajnom zbore. Ak by išlo len o zistenie totožnosti cestujúceho pre dopravcu, takéto zisťovanie nie je policajt oprávnený vykonať. V uvedenom prípade nejde o plnenie úloh podľa zákona o Policajnom zbore, ale o spor medzi dopravcom a cestujúcim. Ak policajt zisťuje totožnosť cestujúceho a oznámi ju reví-

zorovi, podľa nášho názoru prekračuje svoje právomoci a mohol by sa dopustiť aj trestného činu [zneužitia právomoci verejného činiteľa](#) podľa [ustanovenia § 326 Trestného zákona](#).

Na záver uvádzame, že aj keď dopravnica nemôže právne vymáhať povinnosť cestujúceho preukázať identifikačné údaje, cestujúci napriek tomu takúto povinnosť má. Je na cestujúcom, či bude uvedenú povinnosť dobrovoľne plniť, alebo nie.

OMYL V PÍSANÍ KÚPNEJ CENY

Kúpna cena je jedným z pojmových znakov kúpnej zmluvy. Kúpna zmluva je typom zmluvy, ktorá môže byť uzavretá podľa [ustanovení § 588 až 610 Občianskeho zákonníka](#) alebo podľa [ustanovení § 109 až 170 Obchodného zákonníka](#). V našom článku sa zameriame na kúpnu cenu, ktorá je dohodnutá v kúpnej zmluve podľa Občianskeho zákonníka. Najprv zadefinujeme kúpnu cenu a potom uvedieme, ako postupovať pri omyle v písaní kúpnej ceny.

Kúpna cena Kúpna cena je [odplata za predmet kúpy](#), pričom môže byť stanovená uvedením peňažnej sumy, alebo iným spôsobom, ktorým ju možno nepochybne určiť. Omyl v určení výšky kúpnej ceny nie je primárne [dôvodom absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy](#). Absencia dohodnutia kúpnej ceny, ako podstatnej náležitosti kúpnej zmluvy, však podľa [ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka](#) už zakladá absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy. Uvedené je však platné len v prípade kúpnej zmluvy uzavretej podľa Občianskeho zákonníka. Ak je kúpna zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka a nie je v nej dohodnutá cena alebo spôsob jej dodatočného určenia, predávajúci môže podľa [ustanovenia § 448 Obchodného zákonníka](#) požadovať zaplatenie obvyklej kúpnej ceny.

Aby mohla byť kúpna zmluva platne uzavretá, musí byť kúpna cena [\(1\) skutočná](#), [\(2\) určitá](#) a [\(3\) spravodlivá](#). Pri posudzovaní, či je kúpna cena [skutočná](#) musíme brať do úvahy výšku ceny vo vzťahu k predmetu zmluvy. O skutočnej

cene nemožno hovoriť, ak ju kúpna cena nepomerne nízka vo vzťahu k predmetu kúpy. V takom prípade totiž možno pochybovať, či ide o kúpu, alebo o darovanie. Takáto kúpna zmluva by totiž mohla byť považovaná za zastretý právny úkon podľa [ustanovenia § 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka](#) a zmluva by sa mohla považovať za [darovaciu zmluvu](#).

Ďalšou vlastnosťou kúpnej ceny je jej určitosť. Kúpna cena musí byť dojednaná v súlade so [zákonom č. 18/1996 Z. z. o cenách](#) a s vykonávacou [vyhláškou Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 87/1996 Z. z.](#) Podľa uvedených právnych predpisov možno kúpnu cenu určiť nielen dohodou o výške ceny ale aj dohodou o spôsobe určenia výšky kúpnej ceny.

Kúpna cena musí spĺňať aj podmienku [spravodlivosti](#). Na rozdiel od posúdenia podmienky skutočnosti ceny sa pri posúdení spravodlivosti posudzuje, či výška ceny [nepresahuje hodnotu predmetu kúpnej zmluvy](#). Pri dohodnutí neprímerne vysokej ceny by podľa [ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka](#) mohla byť kúpna zmluva považovaná za dohodnutú v rozpore s dobrými mravmi, čo by zakladalo [neplatnosť kúpnej zmluvy](#).

Uvedené podmienky kúpnej ceny musí spĺňať každá kúpna zmluva. Pri nesplnení čo len jednej z nich bude kúpna zmluva [neplatná](#). Môže však nastať situácia, že uvedené podmienky sú splnené, avšak [pri písomnom vyhotovení kúpnej zmluvy nastala chyba](#). V takom

Chyba pri písomnom vyhotovení kúpnej zmluvy

pripade nie je kúpna zmluva neplatná. Ako sme už uviedli, kúpna zmluva by bola **neplatná**, len ak by v nej nebola vôbec dojednaná kúpna cena, alebo nebol určený spôsob jej určenia.

Ak je v písaní kúpnej ceny chyba, pričom z vôle strán **jednoznačne vyplýva**, že kúpnu cenu dohodli v inej výške, možno kúpnu cenu opraviť **dodatkom k zmluve alebo doložkou na zmluve**. Dodatok k zmluve alebo doložka na zmluve musia byť uzavreté v písomnej forme. Dodatok k zmluve, ako aj doložka k zmluve sú dvojstranné právne úkony, preto musia byť podpísané obooma stranami kúpnej zmluvy. Samotná kúpna zmluva nie je z dôvodu chybného uvedenia kúpnej ceny neplatná, nakoľko **ustanovenie § 37 ods. 3** Občianskeho zákonníka upravuje, že právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

Súdny spor ohľadne výšky kúpnej ceny

Ak však jedna zo strán **tvrdí, že nejde o chybu v písaní**, ale kúpna cena bola dohodnutá vo výške uvedenej v písomnom vyhotovení kúpnej zmluvy, má druhá strana možnosť **žalovať neplatnosť zmluvy na súde**. V uvedenom prípade bude na zistení súdu, či je zmluva platná alebo nie. Súd musí skúmať vôľu strán pri uzavretí zmluvy a na základe jej zistenia rozhodne. Súd by mal postupovať tak, ako uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení, spis. zn. **5 Cdo 205/2008** zo dňa

16. apríla 2009: „*Tým je výklad právneho úkonu podľa vôle toho, kto právny úkon urobil. Najskôr tak musí byť v zmysle § 266 Obchodného zákonníka zistený úmysel toho, kto konal, v danom prípade účastníkov konania. Pokiaľ ho nie je možné zistiť, alebo sa zmluvné strany v sledovanom úmysle právneho úkonu rozchádzajú, potom je nutné vychádzať z významu, aký by bežný podnikateľ prejavenej vôli prikladal a ďalej z toho, aký význam sa prikladá v právnom úkone použitým výrazom podľa obchodných zvyklostí. Pri nemožnosti zistenia hľadiska subjektívneho (úmysle konajúcich), potom prichádza do úvahy hľadisko objektívne. Vždy sa však, ako z hľadiska subjektívneho tak aj objektívneho, musí brať ohľad na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, vrátane rokovania o uzavretí zmluvy, praxe, ktorú, medzi sebou zmluvné strany zaviedli, ako aj následné správanie sa strán, pokiaľ to povaha veci pripúšťa.*“

Chyba v písaní kúpnej zmluvy samozrejme prichádza do úvahy **len pri kúpnych zmluvách uzavretých v písomnej forme**. Ak je kúpna zmluva uzavretá v ústnej forme, chyba v písomnom vyhotovení kúpnej zmluvy neprichádza do úvahy. Avšak aj v tomto prípade môže prísť k sporu ohľadne výšky dohodnutej kúpnej ceny. V prípadnom súdnom spore je potom len na dokázaní strán, v akej výške bola kúpna cena dohodnutá.

ZÁKON O REGISTRII ADRIES

Dňa 4. mája 2015 došlo v Národnej rade SR k schváleniu nového zákona o registri adries a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „nový zákon“). Nový zákon upravuje a zriaďuje register adries a definuje pojem „adresa“ tak, **aby pri aplikácii tohto zákona mali orgány verejnej správy prehľad** o budovách, ich umiestnení, vstupoch do nich pri vykonávaní svojich právomocí a úloh podľa osobitných zákonov. Úprava má aj významný vplyv na činnosť zložiek záchranného systému pri záchrane životov, pri ochrane majetku napr. v súvislosti s požiarom či inými

udalosťami vyvolanými pôsobením prírodných živlov.

Nový zákon zaviedol aj niektoré nové inštitúty, ako napríklad tzv. adresný bod, ako geopriestorový údaj, označujúci polohu vstupu do bytovej a nebytovej budovy v priestore.

Nový zákon nadobudne **účinnosť dňa 1. júla 2015**.

Predmetom nového zákona je v zmysle ust. § 1 (1) zriadenie registra adries, (2) **úprava** zoznamu údajov, ktoré sa zapí-

Predmet zákonnej úpravy

	sujú do registra adries, (3) úprava podmienok a postupu pri zápise, zmene a výmaze údajov z registra, ako aj pri oprave údajov zapísaných v registri, (4) pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí vo veciach zapisovania údajov do registra, vedenia registra a poskytovania údajov z registra a (5) sankcie za porušenie povinností podľa tohto nového zákona.	Novým inštitútom je v zmysle ust. § 3 adresný bod a geografická os ulice. Ide o priestorové údaje, vyjadrené v priestorových súradniciach geodetického referenčného systému.	Nové inštitúty
Adresa	Ustanovenie § 2 nového zákona je základným definičným ustanovením, ktoré definuje pojem adresa na účely tohto nového zákona. Dôležitým východiskom je vnímanie adresy vo vzťahu k hlavnému vstupu do budovy alebo ak má budova viac vstupov s určeným orientačným číslom, vo vzťahu ku každému takémuto vstupu. Adresou je súbor údajov identifikujúcich polohu každého vstupu do bytovej budovy, nebytovej budovy, ktorá má určené orientačné číslo alebo hlavného vstupu do budovy, ak budova nemá určené orientačné číslo a má určené súpisné číslo. Jedna budova teda môže mať viacero adries, pričom rozdiely budú v takomto prípade v orientačnom čísle a adresnom bode. Pojem adresa pozostáva z údajov, ktoré vyplývajú z administratívno-správneho usporiadania Slovenskej republiky, z údajov viažucích sa na polohu budovy v obci a na jej označenie súpisným a orientačným číslom, ako aj z adresného bodu, ako priestorového údaje. Takáto definícia zodpovedá potrebe presného určenia polohy vstupu do budovy v priestore. Adresa vzniká dňom, keď sa budove určí súpisné číslo v registri adries. Ak má budova viac vstupov, ktorým sú určené orientačné čísla, adresa identifikujúca polohu vstupu do budovy, vzniká dňom, keď sa vstupu do budovy určí orientačné číslo v registri. Adresa zaniká dňom, keď sa budove zruší súpisné číslo v registri adries. Ak má budova viac vstupov, ktorým sú určené orientačné čísla, adresa identifikujúca polohu vstupu do budovy, zaniká dňom, keď sa vstupu do budovy zruší orientačné číslo v registri.	Adresným bodom je priestorový údaj, ktorý označuje polohu (1) každého vstupu do budovy, ktorej je určené orientačné číslo, alebo (2) hlavného vstupu do budovy, ak budova nemá určené orientačné číslo a má určené súpisné číslo. Adresný bod sa vyznačí v zameraní adresného bodu, ktoré sa vyhotovuje v listinnej podobe a ako elektronický dokument. Vyhotovenie zamerania adresného bodu zabezpečí stavebník pred podaním žiadosti o určenie súpisného čísla a orientačného čísla. Geografická os ulice je priestorový údaj, ktorý označuje polohu geometrickej osi ulice alebo polohu iného verejného priestranstva, ktorá prechádza spojnicou lomových bodov ulice. Geografická os ulice sa vyznačí v zameraní ulice, ktoré sa vyhotovuje v listinnej podobe a ako elektronický dokument. Vyhotovenie zamerania geografickej osi ulice zabezpečí stavebník pred určením názvu ulice. Register adries je informačný systém verejnej správy, ktorý pri každej obsahuje údaje: (1) názov kraja, (2) názov okresu, (3) názov obce alebo názov vojenského obvodu, (4) názov mestskej časti, ak sa mesto člení na mestské časti, (5) názov časti obce alebo názov časti vojenského obvodu, ak sa obec alebo vojenský obvod člení na časti, (6) názov ulice, ak je určený, (7) súpisné číslo, (8) orientačné číslo, ak je určené, (9) adresný bod a (10) identifikátor adresy. Správcom registra adries je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Údaje v registri sa považujú za úplné a zodpovedajúce skutočnosti, kým nie je preukázaný opak. Proti osobe, ktorá sa v dobrej viere spolieha na údaje v registri, nemôže iná osoba namietat, že tieto údaje nie sú úplné alebo nezodpovedajú skutočnosti. Vychádzajúc z údajov obsiahnutých v adrese bude register adries pozostá-	Adresný bod
			Geografická os ulice
			Register adries

	vať z časti obsahujúcej slovné vymedzenie adresy a z grafickej časti na mapovom podklade. Okrem adresy a jej systémového identifikátora register adries obsahuje v zmysle ust. § 5 nového zákona aj ďalšie, doplnkové údaje, ktoré nie sú súčasťou adresy, ale slúžia na bližšiu identifikáciu či už typu budovy, ku ktorej je adresa priradená, alebo obce či vojenského obvodu, v ktorom sa nachádza. Grafická časť registra adries bude obsahovať vyznačenie jednotlivých adresných bodov na mapovom podklade, ako aj údaje o geografickej osi ulice. Ide o súbor údajov, ktoré majú slúžiť na zobrazenie vstupu do budovy v priestore.	Vo vzťahu k orgánu verejnej moci na účely plnenia úloh podľa osobitných zákonov pôjde o automatizované poskytovanie údajov vo forme elektronického odpisu - teda spôsob, ktorý umožňuje aj komunikáciu stroj-stroj. Vo vzťahu k iným osobám sa bude poskytovanie údajov spravovať všeobecnou úpravou, teda elektronickým opisom alebo listinným výstupom na žiadosť. Automatizovaný prístup je podmienený uzatvorením dohody s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. Okrem týchto spôsobov bude ministerstvo zverejňovať právne nezáväzné údaje na svojom webovom sídle, keďže register adries je verejne prístupný, pričom takto sprístupnené údaje majú informatívny charakter.
Povinnosti ministerstva vnútra	Komplexnú úpravu povinností ministerstva vnútra ako správcu registra adries obsahujú ustanovenia § 6, 7 a 8 nového zákona. Upravujú sa spôsoby vykonania zápisu a opravy zapísaných údajov, a podobne.	Konania podľa nového zákona nepodliehajú úprave všeobecného predpisu o správnom konaní okrem konania o uložení pokuty podľa § 11.
Výnimka z povinností pre obce	Ustanovenie § 9 predstavuje výnimku pre obce, ktoré dlhodobo nie sú z objektívnych dôvodov schopné povinností podľa nového zákona plniť. Za obec, ktorá nie je pripojená na register alebo ktorá z objektívnych technických dôvodov nemôže vykonať zápis, zmenu, výmaz alebo opravu údajov v registri, vykoná na základe údajov poskytnutých obcou zápis, zmenu, výmaz alebo opravu údajov okresný úrad, v ktorého územnom obvode sa obec nachádza, v lehote do piatich pracovných dní; obec je povinná tieto údaje poskytnúť bezodkladne, pôjde o splnenie povinnosti okresným úradom na žiadosť obce.	Prechodnými ustanoveniami sa navrhuje riešiť tzv. „prvé naplnenie“ registra adries údajmi podľa nového zákona vo vzťahu k budovám a adresám, ktoré ku dňu účinnosti zákona už existujú. Vzhľadom na rozsah tejto činnosti sa navrhuje obdobie jedného roka, pričom táto povinnosť sa ukladá ministerstvu v súčinnosti s obcami.
Poskytovanie údajov z registra adries	Úprava poskytovania údajov z registra adries sa v ust. § 10 upravuje v troch rovinách.	Ak ide o budovy, ktorým bolo určené súpisné číslo do 30. júna 2015, ministerstvo v súčinnosti s obcami zapíše do registra údaje podľa § 5 ods. 1 a 2 a obec vyznačí polohu adresného bodu a geografickú os ulice v geografickej časti registra do 30. júna 2016. Ministerstvo je v súčinnosti s obcami povinné zabezpečiť zameranie adresných bodov vo vzťahu k budovám a geografických osí ulíc podľa odseku 1 do 30. júna 2016.

PRIPRAVUJE SA V NR SR – NOVELA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Návrh novely zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) bol do Národnej rady Slovenskej republiky predložený dňa 17. apríla 2015. Novela by po schválení mala nadobudnúť účinnosti dňom 1. septembra 2015.

chádzku na škole v zahraničí alebo v zahraničnej škole v SR, bude môcť vykonať komisionálne skúšky, ak o to zákonný zástupca alebo plnoletý žiak požiadajú. Ak by žiak nepožiadaval a nezúčastnil sa na komisionálnych skúškach, bol by povinný vykonať komisionálne skúšky po ukončení vzdelávania v zahraničí alebo v zahraničnej škole v Slovenskej republike. Podľa výsledkov komisionálnych skúšok riaditeľ školy zaradí žiaka do príslušného ročníka.

Podľa navrhovaného znenia ustanovenia § 29 by sa po novele mohli spájať žiaci viacerých ročníkov do jednej triedy na prvom stupni základnej školy. Súčasná právna úprava umožňuje spájanie len dvoch ročníkov do jednej triedy. Uvedená zmena by mala odstrániť problém hroziaceho zániku základných škôl z dôvodu poklesu žiakov.

Spájanie žiakov do jednej triedy

Navrhuje sa tiež obligatórna rozdielová skúška, ktorú musí vykonať žiak prijatý do učebného odboru, ak chce prestúpiť do študijného odboru. Súčasný znenie ustanovenia § 34 ods. 2 a § 35 ods. 1 umožňuje prestup z učebného na študijný odbor aj bez vykonania rozdielovej skúšky. Obligatórna podmienka úspešného vykonania rozdielovej skúšky by sa po novele zaviedla aj pri prestupe žiaka do inej strednej školy.

Povinná rozdielová skúška

Novým znením ustanovenia § 74 ods. 7 by sa umožnilo žiakom konať dobrovoľnú maturitnú skúšku nielen z externej časti maturitnej skúšky a internej časti maturitnej skúšky, ale aj z jednotlivých foriem internej časti maturitnej skúšky, a to písomnej alebo ústnej časti maturitnej skúšky. Dôvodom navrhovanej zmeny je potreba zavednia možnosti pre žiakov rozšíriť si predmety maturitnej skúšky vzhľadom na požiadavky vysokých škôl v prijímacom konaní.

Maturitná skúška

Po schválení novely by sa termín na postupné znižovanie počtov žiakov v osemročných gymnáziách predĺžil zo súčasnej úpravy školského roku 2016/2017 na školský rok 2018/2019.

Využitie vzdelávacích štandardov ako učebných osnov

Navrhované znenie ustanovenia § 9 ods. 6 by umožnilo základným školám a gymnáziám využiť vzdelávacie štandardy ako učebné osnovy povinného vyučovacieho predmetu školského vzdelávacieho programu, ktorého časová dotácia sa nezvyšuje alebo sa zvyšuje bez rozšírenia obsahu. To isté by platilo aj pre povinné vyučovacie predmety všeobecného vzdelávania pre stredné odborné školy a konzervatóriá a kurzov pre jazykové školy. Učebnými osnovami materských škôl by tiež mohli byť vzdelávacie štandardy.

Zmena termínu zápisu do základnej školy

Novelou ustanovenia § 20 ods. 2 by sa posunul termín zápisu detí do prvého ročníka základnej školy zo súčasného termínu od 15. januára do 15. februára na termín od 1. apríla do 30. apríla.

Vzdelávanie s cezhraničným prvkom

Navrhuje sa zmena niektorých ustanovení týkajúcich sa vzdelávania s cezhraničným prvkom. Zastupiteľský úrad iného štátu by po novom mal povinnosť oznámiť Ministerstvu školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vznik zahraničnej školy na území Slovenskej republiky. Bude sa to týkať zahraničných škôl, ku ktorým dal zastupiteľský úrad súhlas. V ustanovení § 23 sa navrhuje rozšíriť formy osobitného spôsobu plnenia školskej dochádzky o vzdelávanie v Európskych školách, zriadených na základe prijatého Dohovoru, ktorým sa definuje štatút Európskych škôl.

Navrhovanou novelou ustanovenia § 25 by sa určila povinnosť zákonného zástupcu alebo plnoletého žiaka predložiť doklad o návšteve školy do 30 dní po príchode do krajiny pobytu žiaka v zahraničí a neodkladne oznámiť každú zmenu školy, ktorú v zahraničí navštevuje. Žiak, ktorý plní školskú do-

Novela zákona o správe v školstve a školskej samospráve	Navrhuje sa tiež novelizácia zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve (ďalej len „zákon o správe v školstve“). Novelou ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o správe v školstve by sa upravil súčasný mechanizmus predkladania návrhov rady školy na riaditeľa školy alebo školského zariadenia. Po novom by zriaďovateľ školy alebo školského zariadenia nebol povinný akceptovať prvý návrh na riaditeľa školy alebo školského zariadenia. Po neúspešnom prvom výberovom konaní by bol povinný vyhlásiť druhé výberové konanie a návrh rady školy z druhého výberového konania by už bol pre zriaďovateľa záväzný.	bo vzorových učebných osnov, (2) neuskutočňovanie výchovy a vzdelávania v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania, (3) nedodržanie povinného materiálno-technického a priestorového zabezpečenia alebo normatívu materiálno-technického a priestorového zabezpečenia a (4) iné závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania. Uvedené porušenia by boli podľa nového znenia ustanovenia § 17 ods. 1 písm. c) dôvodom na spracovanie žiadosti na vyradenie školy alebo školského zariadenia zo siete škôl a školských zariadení.	
Definícia závažných nedostatkov v školstve	Definovanie závažných nedostatkov v školách a v školských zariadeniach je navrhované doplnenými ustanoveniami § 13 ods. 15 až 17 zákona o správe v školstve. Podľa uvedených ustanovení by sa za závažné nedostatky zistené v škole považovali (1) neuskutočňovanie výchovy a vzdelávania podľa štátneho vzdelávacieho programu a na jeho základe vydaného školského vzdelávacieho programu, (2) neuskutočňovanie výchovy a vzdelávania v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania, (3) nedodržanie povinného materiálno-technického a priestorového zabezpečenia alebo normatívu materiálno-technického a priestorového zabezpečenia a (4) iné závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania. Za závažné nedostatky zistené v školskom zariadení by sa po novele považovalo (1) neuskutočňovanie výchovy a vzdelávania v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania, (2) porušovanie výchovného programu, (3) nevykonávanie činnosti ustanovenej pre príslušné školské zariadenie a (4) iné závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania. Na pracovisku praktického vyučovania by sa za závažné nedostatky po novom považovalo (1) neuskutočňovanie výchovy a vzdelávania podľa vzorových učebných plánov ale-	Doplneným ustanovením § 23a sa navrhuje zriadiť centrálny register škôl, školských zariadení, elokovaných pracovísk a zriaďovateľov. Správcom a prevádzkovateľom registra by bolo ministerstvo. Centrálny register by tvorili dva podregistre, a to podregister škôl, školských zariadení a elokovaných pracovísk a podregister zriaďovateľov. Ďalším zákonom, ktorý sa navrhuje novelizovať je zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch. Návrh novely doplnením ustanovenia § 5 ods. 2 o písm. l) upravuje povinnosť pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca vykonávať na základe vymenovania činnosť predsedu alebo člena skúšobnej komisie pri vykonávaní záverečných skúšok, maturitných skúšok, absolventských skúšok a štátnych jazykových skúšok.	Centrálny register Novela zákona o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch
		Podľa navrhovaného doplnenia ods. 8 do § 7 by zamestnávateľ mohol umožniť doplňať základný úväzok učiteľovi, majstrovi odbornej výchovy a vychovávateľovi výkonom pedagogickej činnosti inej kategórie, napríklad vychovávateľ ako učiteľ alebo majster odbornej výchovy ako učiteľ. Podmienkou by bolo vykonávanie uvedenej činnosti v rozsahu najviac sedem vyučovacích hodín týždenne. Okrem uvedených zmien sa navrhuje spresnenie činností a aktivít, za ktoré môže pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec získať kredit.	

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O. Box 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina

172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-361 30 21
Fax: N/A
Skype: ulckiyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine Čarnogurský ULC PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeníach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin Čarnogurský ULC PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária Čarnogurský ULC nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu Čarnogurský ULC PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti Čarnogurský ULC s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, JUDr. Martina Tábyho: taby@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© Čarnogurský ULC, 2015